

YEŞİL DALGA

RENZO PIANO'DAN BİLİM AKADEMİSİ

ANTS
ŞULE KOÇ / DEMİRDEN
İMKANMEKAN
KRISTINE JENSEN
PROTOTYPE DESIGNERS

yazıları ile
ALPAY ER
OTTO VON BUSCH

FOTOĞRAF: Serdar Şamlı

BU KAYA ÇOK RAHAT!

Black Diamond, farklı oturma pozisyonlarını farklı eğimlerdeki yüzeyleri ile destekleyen tek kişilik bir oturma birimi. Kullanıcı, kayayı andıran bu birimi yalnızca çevirerek istediği oturma pozisyonunu seçiyor. İlio markasının ilk ürünlerinden olan Black Diamond'ı, markanın yaratıcısı Demirden Design ekibinin üyesi ve oturma biriminin tasarımcısı Şule Koç ile konuştuk.

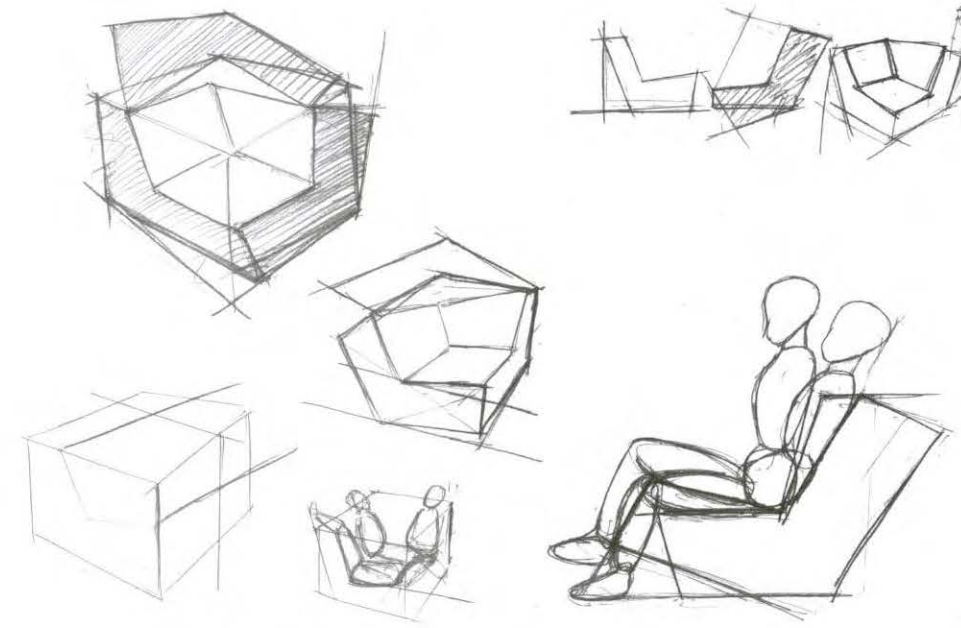
Tuçe Yasak

TY: Black Diamond, ismini birbiriyle farklı açı yapan yüzeylerinden alan bir oturma birimi. Bu oturma biriminin ardındaki hikayeyi, konsept geliştirme aşamasını anlatır mısın?

ŞULE KOÇ: Black Diamond, oturma ergonomisinin incelenmesi sonucu ortaya çıkan, yalnızca döndürülerek farklı oturma biçimlerini destekleyebilen bir ürün. Farklı oturma pozisyonlarında, kullanıcıların farklı yüzey desteklerine ihtiyacı oluyor. Black Diamond, kullanıcıya oturması ya da destek alması için farklı yüzeyler sağlıyor. Çıkış noktası olarak iki oturma

pozisyonu seçtim: oturma ve uzanma. Yüzeyler de bunlara göre şekillendi ve biçim ortaya çıktı. Bu iki farklı oturma biçimi için koltuğu iki farklı pozisyonda kullanıyoruz; koltuk çevriliyor ve farklı açıda kesişen yüzeyleri üzerinde duruyor. Aslında, koltuğun dış yüzeyindeki açılar da içerideki oturma biçimini destekleyecek şekilde tasarlandı. Üçüncü boyutta yer değiştiren yüzeyler kolçak haline geliyor.

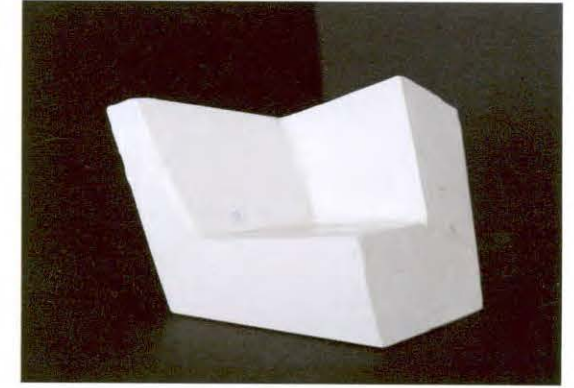
Black Diamond, doğada üzerine oturan bir öğeyle benzerlik taşıyor: kaya. Kaya gibi görünüyor ama üzerine oturduğunuzda şaşırtıcı bir rahatlıkla karşılaşıyorsunuz; bu, açılardan ve kullanılan malzemeden kaynaklanıyor. Oluşan bu biçim belki de en temelde, biz farkında bile olmadan oradan geliyor. Onu işleyip ürünleştirdikten sonra ilişkiyi fark ediyoruz. Black Diamond'ın kristal yapısının ardında bu yapıyı oluşturan bir neden var, estetiğini ve kesik yüzeylerini ardındaki işlev oluşturuyor.

KARŞI SAYFADA
Black Diamond, farklı konumlarda farklı oturma pozisyonlarını destekliyor.

BU SAYFADA
SOLDA: Tasarım sürecinden ilk eskizler
SOLDA ALTTA: Black Diamondlar bir araya geldiğinde kaya bloklarını andırıyor.
ALTTA VE EN ALTTA: Tasarım sürecinden ölçekli maket

ARKA SAYFADA
ÜSTTE: Black Diamond'un ölçülerini gösteren perspektif çizimleri
ALT SİRADA: Prototip aşamasından görüntüler

TY: İsminden dolayı bu oturma birimi hep tek renk, siyah mı olacak?

ŞK: Farklı renkleri olacak; hatta döşemesinde kullanacağımız tekstilleri kendimiz tasarlayacağız.

TY: Bu koltuğu üçüncü yönde de kullanmak olanaklı mı?

ŞK: Koltuğu üçüncü yüzeyinin üzerine yerleştirdiğimizde ortaya yere yakın bir oturma pozisyonu çıkabiliyor, bağdaş kurmak gibi... Üçüncü yüzeyi de tanımlı bir oturma biçimine uygun şekilde çözmek istedim ancak böyle bir karar tasarımı fazla zorlayacaktı, gereksiz bir hacim kaybı ve maliyete neden olacaktı.

TY: Kullanıcı, bu tanımlı yüzeyler ve oturma biçimlerinden nasıl haberdar oluyor? Bu oturma biçimlerinin dışına çıktığında neyle karşılaşıyor?

ŞK: Kullanıcının, koltuğun çevrildiğini öğrenmesi gerekiyor. Oturma pozisyonunu ise deneyimleyerek

öğreniyor; oturup sırtındaki desteğe ve rahatlığına göre pozisyonunu değiştiriyor.

TY: Black Diamond hangi malzemeden üretiliyor. Kullanıcı koltuğu çevirdiğine göre, hafif -en azından çevrilebilecek bir ağırlıkta- olması gerekir.

ŞK: Şu anda içerisinde ahşap konstrüksiyon ve sünger döşeme var, 27,5 kg ağırlığında ve döndürülebiliyor. Ama metal profil konstrüksiyon ve poliüretandan üretilecek ve ağırlığı yaklaşık 20 kg'a düşecek. Her iki üretim yöntemi de koltuğun olduğu yerde dönmesinde ağırlık açısından bir problem yaratmıyor.

TY: Black Diamond'ın nasıl bir ortamda yerini bulacağını düşünüyorsunuz? Hedef kitesinden bahseder misin?

ŞK: Heykelsi biçiminden dolayı bir mekanda tek başına hayal edebiliyorum. İki koltuk bir arada

kullanıldığında, bir bütünden kopan parçalar gibi algılanıyor. Kullanıcının bu bütünlüğü görmesini istiyoruz ve genelde kullanıcının birden fazla koltuğu bir arada kullanmayı tercih edeceğini düşünüyoruz. Black Diamond'a ayrıca set olabilecek bir orta sehpa üzerinde çalışıyoruz.

TY: Tasarım sürecinden bahseder misin?

ŞK: Eskizlerin ardından bilgisayar çizimleri yapıldı. Ölçekli, küçük maketler üzerinde çalışıldıktan sonra strafordan bire bir maketi yapıldı. Bunun üzerinde denemeler yapıldı ve maket yeniden şekillendirildi. Sonra ahşap karkaslı makete geçildi. Yüzeyleri üçüncü boyutta algılamak çok güç olduğu için model yapılırken bilgisayar çizimlerinden faydalandı. Üç boyutlu modeller patlatılarak yüzeyler çıkarıldı ve bunlar maketlerde uygulandı. Ahşap konstrüksiyonlu maket üzerinde de yükseltile, açılar ve boyutlarla oynandı.

KATMANLI TASARIMLARI İLE YENİ BİR MARKA: İLIO

Black Diamond oturma birimi, Demirden Design'ın oluşturduğu yeni marka İlio'nun ilk ürünlerinden biri. İlio'ya ilişkin sorularımızı Demirden Design'dan Demir Obuz yanıtladı.

TY: Demirden Design olarak bir marka oluşturmaya nasıl karar verdiniz?

DEMİR OBUZ: Demirden olarak tasarım hayatımıza metal mobilyalarla başladık ve on yıllık stant tasarımı deneyiminin ardından ürün tasarımı kendimizi ifade etmek için en arzuladığımız nokta olarak gördük. Yeniden tasarıma yöneldik çünkü ürünün bir sanayi ürünü olmasının yanı sıra onu bir sanat nesnesi ve kendimizi ifade etme biçimi olarak görüyoruz. İlio doğmadan önce yapmış olduğumuz tasarımlara çok olumlu tepkiler almakla birlikte üretim meselesinin bizim tarafımızdan çözülmesi gerekliliğini fark ettik. Bunun doğal bir sonucu olarak ürünlerin, bizim oluşturduğumuz bir markaya ait olmalarına karar verdik.

TY: Markanın ismi İlio ne anlama geliyor? Markanın kurumsal kimliği ve logosundan bahseder misiniz?

DO: Demirden Design'ın ilk amblemi demirden yapılmış bir ayçiçeği idi. İkinci aşamada ayçiçeği, güneşe/güne bakan, güne dönüştü, geometrik bir güneş figürü Demirden'in logosu oldu. İlio ise Truva'nın eski adı olan ve güneş anlamına gelen İlios'tan geliyor. Bizim topraklarımızdan bir kaynak ve güneşle ilgili olması, marka ismi olarak İlio'da karar kılmamıza neden oldu. Ayrıca İlio yazımında tipografik olanaklar sağlıyor. İlio kelimesindeki "o" harfi güneşi, i ve l harfleri de güneşin yansımalarını ifade ediyor. İlio'nun kurumsal kimliğini oluştururken, ailemizin ve şirketimizin yapısını oluşturan önemli unsurlardan biri olan "Akdenizlilik" kültürü bizi kurumsal renk olarak maviye yönlendirdi.

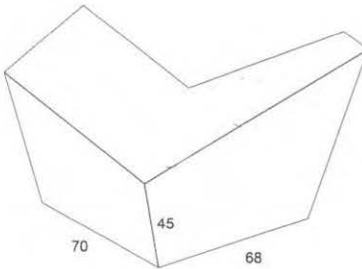
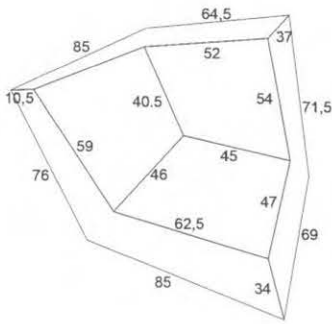
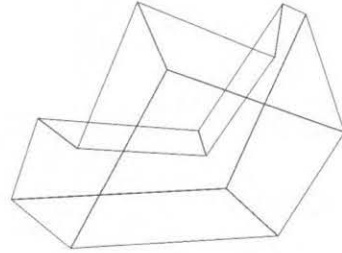
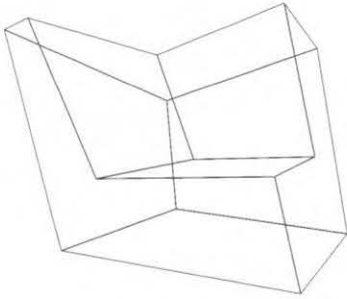
TY: İlio markası altında yer alan ürünlerden bahseder misiniz?

DO: İlio'nun ilk ürünleri masaüstü gereçler, porselen yemek takımları, cam bardaklar, aksesuarlar ve mobilyalardan oluşuyor. İlio'nun sloganı, tasarım felsefesini yansıtıyor: "Story Within" (Hikayesi İçinde). Temel işlevi dışında her ürünün ikinci anlamı, hikayesi var; bir araya gelerek doğayı stilize ediyor, kullanımında ikinci bir işlevi karşılıyor. Forest, hepsi aynı hacme sahip olan altı farklı bardaktan oluşan bir set; farklı ağaçların yorumu olan bardaklar masa üzerinde bir peyzaj oluşturuyor. Happycell, aynı

biçime sahip olan bardakların bir araya geldiklerinde farklı görünmesini, algılanmasını sağlayan bir tasarım. Cube, parçaları bir araya geldiğinde bir heykel oluşturan altı kişilik bir tabak seti. Black Diamond'ın çok katmanlı bir hikayesi var: Döndürüldüğünde farklı oturma pozisyonlarını destekliyor olmakla birlikte, birkaçı bir arada kullanıldığında kaya bloklarını stilize ediyor.

TY: Bu ürünler için belirlediğiniz hedef kitle ve mekanlardan bahseder misiniz?

DO: İlio ürünleri içi n ağırlıklı olarak yurtiçi pazarını hedefliyoruz. Oteller, ofisler, restoranlar, bunların yanında evler. Black Diamond'ın çoklu kullanımıyla bir otel lobbiesinde çok yaratıcı sonuçlar ortaya çıkabilir. Porselen ürünlerimiz restoranlar tarafından ilgi görüyor çünkü restoranlarda sunumu etkileyecek servis ürünlerine ihtiyaç var. Ürünlerimizin estetik değerlere sahip, yalın yaşayan ama ileriye dönük ve yeni deneyimlere açık, satın aldıkları ürünleri iyi bir elemenden geçiren insanlar tarafından tercih edileceğini düşünüyoruz. Ürünler, altlarındaki kavramlar ve kendilerini ifade etme biçimleri nedeniyle seçilmeleri için iyi nedenler sunuyorlar.

PROJE ADI: Black Diamond
PROJE TANIMI: Tek kişilik oturma birimi
TASARIMCI ADI: Şule Koç / Demirden Design
MARKA ADI: İlio
ÜRETİCİ ADI: İlio
PROJE BAŞLANGIÇ-BİTİŞ TARİHİ: Ocak-Haziran 2008

ŞULE KOÇ
2004'te ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü'nden mezun oldu. 2006'da Demirden Design tasarım ekibine katıldı. 2008 yılında, Demirden Design bünyesinde tasarladığı oturma birimi Black Diamond Blueprint Magazine Ödülü'ne "en iyi iç mekân ürünü" kategorisinde aday gösterildi ve Design Turkey Üstün Tasarım Ödülü'ne layık görüldü.

